

emeğin birliqi 23
KASIM 1978
500 Kuruş

İşçi Sınıfının ve
Tüm Emekçi Halkın
Birliğini Sağlayacak Olan
Proletarya Partisinin
Kurulması
Güncel Bir Görevdir!

emeğin birliqi 10
EYLUL 1977
500 Kuruş

GÖREVİMİZ:
SAHTE CEPHELER
İÇERİSİNDE YER ALMAK
DEĞİL, ANTI-FAŞİST
MÜCADELENİN EN ÖN
SAFLARINDA YÜRÜYE,
REK, İŞÇİ SINIFININ
GERÇEK PARTİSİNİ
KURMAKTIR.

emeğin birliqi 13
1 OCAK 1978
500 Kuruş

emeğin birliqi 12
10 ARALIK 1977
500 KURUS

MAHALLİ SEÇİMLERDE
BAĞIMSIZ SOSYALİST
İŞÇİ.YOKSUL KÖYLÜ
VE İLERİÇİ ADAYLARI
DESTEKLEYELİM.

YAYINIMIZA SON VERİYORUZ!

emeğin birliqi 18
HAZİRAN 1978
500 Kuruş

YAYIN ORGANLARI,
POL-DER, TÖB-DER
ve
tüm demokratik kitle
örgütleri üzerindeki
baskılara karşı, müca-
delede güçlerimizi
birleştirelim.!

emeğin birliqi 17
1 MAYIS 1978
500 Kuruş

emeğin birliqi 7
HAZİRAN 1977
500 Kuruş

Yaşasın bağımsız
sosyalist
işçi ve yoksul köylü
millet vekilleri

emeğin birliqi 19
8 TEMMUZ 1978
500 Kuruş

YASASIN birlik yolu

emeğin birliqi 25
7 Ocak 1979
10 Lira

emeğin birliqi 27
1 MART 1979
10 Lira

emeğin birliqi 14
1 ŞUBAT 1979
500 Kuruş

emeğin birliqi 21
2 Eylül 1978
500 Kuruş

Emeğin Birliği'nin Çıkış

Emeğin Birliği'nin doğuşu, amacı, geçirmiş olduğu aşama, bu süreç içerisinde yerine getirmiş olduğu görevler ve gelmiş olduğu noktanın anlaşılır bir şekilde açıklanabilmesi için, Türkiye devrimci hareketinin geçmişine, ve E. Birliği'nin çıktığı dönemdeki sol siyasi ortamın durumuna kısa da olsa bir göz atmak gerekir.

1919-20'lerden sonra Türkiye işçi sınıfı hareketi, örgütlü bir güç şeklinde belirmeye başlamışsa da, o günün koşulları ve TKP'nin izlenmiş olduğu siyaset gereği örgütlü ve bilinçli bir siyasi gücün Türkiye siyaset sahnesine çıkmasını olanaksız kılmıştır. TKP ilk doğuşunda Marksist bir program ve ilkeler temelinde hareket etmesine rağmen, giderek dağılması ve bir kısım yöneticilerinin mülteci bir hayata adanmış olmaları, ve Türkiye işçi sınıfından çok uzakta kalmaları, Türkiye'den habersiz, Türkiye'nin koşullarına uymayan bir takım siyasetler ortaya koymaları ve TKP programını da buna göre düzenlemeleri, Türkiye işçi sınıfının örgütlü bir güç olmasını engellemede ve bir dağınıklık içerisinde sokulmasında temel neden olmuştur. TKP'nin yaratmış olduğu durum sonrası, Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleri Türkiye içinde oluşturdukları TİP içerisinde toparlanmaya başlamışlardır.

1961 Anayasasının doğuşuyla birlikte Türkiye İşçi Partisi kurulmuş, TKP'ye rağmen Türkiye'deki devrimci güçleri kendi çevresinde toparlamıştır. TKP'nin dışardan borazancılık yapması, TİP'inde açık açık parlamenterizmin ve oportünizmin batağına batması, sonucunda, birleşmiş olan devrimci potansiyel 1970'lerin başında sosyal patlamalar şeklinde ortaya çıkarak, TİP'i de aşmış, ama başka bir örgütlü siyasi alternatif de bulamadığından, bir dağınıklığın eşiğine gelmiştir.

1970 başlarında çoğunlukla silahlı hareketler şeklinde ortaya çıkan patlama ve ayrışmalar da homojen bir sınıfsal saflaşma niteliğini taşıyorlardı. Ancak, Türkiye devrimci hareketi heterojen bir sınıfsal yapı içinde belirli belirsiz bir takım zikzaklar çizerek işçi sınıfı hareketinin dağınıklığının kaçınılmaz bir sonu olan sağ sapmanın, sol sapmanın, anarşizm çizgilerini ana hatlarıyla ortaya koyarken, Marksizm-Leninizm temelinden kaynaklanan proletaryanın ideolojik ve örgütsel gelişiminin boşluğunu da açık bir şekilde gözler önüne seriyordu.

Söz konusu patlamalar meydana geldiği de bir yanda kuramsal olarak herhangi bir sol sapma, ve küçük burjuva ihtilalciliğinin kuramını yazılı bir şekilde ortaya koymayan THKO hareketi çıkarken, öte yandan, «öncü savaşı» adı altında ideolojik bir şekilde hareketin taktik ve stratejilerini belirleyerek, küçük burjuva ihtilalciliğini giderek kuramsallaştıran THKP-C hareketi doğmuştur. Bununla birlikte başka daha bir sürü silahlı hareketler kendini göstererek, siyasi ortam tam bir karmaşa içerisine girmiştir.

Söz konusu patlamalar, giderek sakinleşme ve rayına oturma istidadı gösterirken, ideolojik ve sınıfsal saflaşma da bütün hızıyla bir gelişim süreci içerisine girmişti. Bu dönemde THKP-C hareketi uğramış olduğu sınıfsal saflaşma süreci içinde bir yandan «Kurtuluş» gibi kendisini «sol» ihtilalcilikten ve onun kuramından kurtarmaya ve Marksizm dayanan çalışan bir siyasi akımı doğururken, bir yandan da «öncü savaşı» kuramının savunucuları küçük burjuva maceracılığını kökleştirerek geliştirmiştir. Kuşkusuz, «Kurtuluş», bu maceracı akımdan kurtulmaya çalışırken, yeni bir kuramın oluşturulması ve bu kuram etrafında dev-

rimci mücadelenin geliştirilmesi açısından yetersiz kalarak bir kuramsızlığın içerisine düşmüştür. Ve bu gün aynı bunalımın içindedir. Küçük burjuva maceracıları ise, «öncü savaşı» kuramını daha da geliştirerek Türkiye devrimci hareketini kötü yönde etkilemiş ve etkilemeye devam etmektedir. Bütün bunlarla birlikte söz konusu dönemde maoculuk da bütün yüzüyle ortaya çıkmış, sosyal-şoven yüzünü açığa çıkartarak işçi sınıfı düşmanlığını iyice belirginleştirmiştir. Kuşkusuz, sağ oportünizmde aynı şekilde kendini göstermiştir.

Sağ oportünizm legal planda önce TSİP adı altında ortaya çıkmış, ve ilk çıktığı dönemde belli bir gücü çevresinde toparlamayı başarmıştır. TSİP'in ortaya çıkışı öyle bir şekilde olmuştur ki, sınıfsal bakımdan homojen olmadığı gibi, ideolojik bakımdan da homojen olmayan bir yapıya sahipti. TSİP'in bu yapısından dolayıdır ki, 1973'lerden sonra TKP'nin Türkiye'de yavaş yavaş sesinin duyulmaya başlaması ve daha sonra TİP'in de yeniden kurularak siyasi hayata girmesiyle birlikte çok sürmeden TSİP çeşitli parçalara ayrılarak giderek güdüklüşmeye başlamıştır. Hiç kuşkusuz, TSİP parti olarak «sağ» oportünizmin uygulayıcısı olduğu gibi, TSİP içinde henüz bir sınıfsal saflaşma gerçekleşemediği için, Marksist-Leninist unsurlar ve güçlerde varlıklarını devam ettiriyorlardı. TKP'nin TSİP'den daha sağ bir oportünist politika gütmesi kısa zamanda TSİP'i köşeye sıkıştırmış ve TSİP içinde sağ oportünizmin uygulayıcılığını yapanlar kendi çevrelerine toplamış oldukları bazı devrimci unsurları da alarak TKP'ye gitmişlerdir. TSİP'in içinde kalan diğer unsurlar ise, sınıfsal saflaşmanın sancılılarıyla sürekli bir hareketlilik göstermişlerdir. Ve son tahlilde Marksist güçlerle, TSİP'in sağ oportünizmini savunan güçler arasında yeni sınıfsal saflaşmalar gündeme gelmiştir.

TİP ise, henüz bu sancılıların içerisinde kıvrılmaya devam etmektedir. Hiç kuşkusuz TİP içinde de bir sınıfsal saflaşma gündeme gelecektir. TKP için de aynı şey sözkonusudur. TKP'nin ne Türkiye'nin ekonomik sosyal yapısına uygun bir programı ne de bir kuramı vardır. TKP bu kuramsızlığına rağmen, TSİP ve onun gibi diğer siyasetlerden büyük parçalar kopararak yutmuştur. Ne ki, kopartılmış olan bu parçaları özümleyecek ve hazmedecek bir kuram olmadığı için, bu parçaların tümü TKP'nin karnında ayrı yönlerde filizler vererek, gün ışığına çıkacaklardır ve hatta bu günden çıkmaktadırlar.

Kısaca belirtmiş olduğumuz bu siyasi gelişmeler bütün hızıyla devam ederken 1970'lerin başında doğan, fakat herhangi bir kurama sahip olmayan THKO hareketi de kısa bir süre sonra kendi içinde bir sınıfsal saflaşmaya gitmiş, heterojen yapısından dolayı küçük burjuva temsilcileri doğrudan doğruya maocu kervana katılıp sosyal-şoven yüzlerini en kısa vadede ortaya koyarken proleter unsurlarda, Marksist-Leninist bir çizgiye yönelerek mücadelelerine devam etmişlerdir. Böylece, THKO hareketi doğuşundan kısa bir süre sonra gerisinde, o hareketi devam ettirecek herhangi bir siyasi güç bırakmamıştır. Böylece sosyal patlamanın bir parçası olma niteliğinden başka bir şey olma istidadı göstermeyen THKO hareketi, sol bir çıkıştan sonra ortaya koymuş olduğu ihtilalci karakterinin dışında herhangi bir siyasi olgu bırakmaksızın tarihe karışmıştır. THKO'nun sınıfsal saflaşması döneminde, THKO'dan ayrılan küçük burjuvaların maocu kervana katılarak maoculuğu güçlendirmesinin yanında, proleter

unsurlar da THKO/MB adı altında örgütlenecek, proleter hareketin gelişip güçlenmesine katkıda bulunmaya çalışmışlardır.

Türkiye'de yukarıda kısaca değinmeye çalıştığımız siyasi ve sosyal olgular hızlı bir gelişim içinde doğup, büyümekte olduğu bir dönemde Emeğin Birliği'nde yayın hayatına başlamıştı.

EMEĞİN BİRLİĞİ'NİN ÇIKIŞ NEDENİ VE AMACI

Emeğin Birliği'nin çıkmasını sağlayan siyasi güçler herşeyden önce, ne bir fraksiyon olmak, ne de fraksiyonculuğu körüklemek ama taşıyorlardı. Yani, «herkes bir gazete ya da dergi çıkarıyor, biz de bir gazete çıkarıp, bir fraksiyon olarak sesimizi duyuralım» şeklinde ki bir düşünceden hareket ederek E. Birliği çıkartılmamıştır. E. Birliği çıkmadan önce, Türkiye devrimci hareketi büyük bir titizlikle inlenmiştir. Bu inceleme sonucunda Türkiye bir proletarya partisinin olmadığı, varolan fraksiyonların henüz kendi içinde bir sınıf saflaşmayı gerçekleştiremedikleri, her fraksiyon ve partinin içinde küçük burjuvaların proleter, Marksist-Leninist unsurların da olduğu ve Türkiye'nin ekonomik sosyal yapısına uygun bir kuramın henüz ortaya konup, Marksist-Leninist güçlerin bir kuram etrafında birleşerek, proletarya partisini oluşturmalarının bir zorunluluk olduğu sonucuna varmıştı.

Yapılmış olan bu tahlil ve tespit sonucu:

1 — Türkiye devrimci hareketine bir fraksiyon daha katmak değil, fraksiyonculuğu ortadan kaldırmak.

2 — Türkiye'nin ekonomik, sosyal yapısını doğru bir şekilde tahlil ederek bir kuramı ortaya çıkarmak,

3 — Devrimci güçler arasında ideolojik mücadeleyi hızlandırarak sınıfsal saflaşmanın ayrışım sürecini hızlandırmak,

4 — Hızlanmış olan bu ayrışım süreci içinde Marksizm-Leninizm eylem kılavuzu olarak gören, Marksist-Leninist unsurlarla birlikte bir proletarya partisini oluşturmak amacıyla birleşip, kendi varlığına son vererek özümleme ve özümleme politikasından hareketle, daha üst bir düzeyde bir siyasi güç oluşturarak, birlik politikasını Türkiye devrimci hareketinin uygulama alanına sokarak, bu politikayı egemen kılmak,

5 — Siyasi birliği oluşturarak, faşizme, emperyalizme ve tekeller kapitalizme karşı mücadelede eylem ve güçbirliği, ve anti-faşist hal cephesini oluşturmak, amacıyla Emeğin Birliği'nin yayın hayatına girmesine karar verilmiştir.

Kuşkusuz, fraksiyonculuğun ortadan kaldırılması için değişik görüşler E. Birliği çıkmadan önce de ortaya sürülmüştü, bu gün de bu görüşlere başka siyasetler arasında rastlanmaktadır. Ki, o da şudur: ayrı bir fraksiyon olarak çıkmanın yerine başka bir parti veya fraksiyona katılmak düşüncesi.

E. Birliği'ni yayın hayatına geçiren siyasi güçler yukarıda sözkonusu edilen mantıktan hareket etmiş olsalardı, bu günkü duruma erişmenin olanakları olmazdı. Olmazdı, çünkü, birincisi, ne o dönemde proletaryayı temsil eden bir parti vardı, ne de Türkiye'nin ekonomik sosyal yapısına uygun bir kuramı oluşturmuş herhangi bir siyaset vardı. Hiç kuşkusuz, böyles bir durum olsaydı, yani, o dönemde ya bir proletarya partisi yahutta marksist-leninist bir kuramı ortaya koymuş bir siyaset olsaydı. E. Birliğini oluşturan güçler doğrudan doğruya o parti ya da siyasete katılmayı kesinlikle kabu-

Amacı ve Ulaştığı Nokta

ederlerdi. Ne ki, böyle bir olgu ortalıkta gözük-müyordu. Kendisini proletarya partisi ilan eden TKP, UDD'yi savunuyordu. Yani, remperyalizmle ve feodalizme karşı bir mücadeleyi programlaştırmıştı. TEP, Türkiyeyle alakası olmayan, özünde UDD'yle aynı olan MDD'yi savunuyordu. TİP sosyalist devrimi savunuyordu. TSİP kuramsal belirsizliği içinde nasıl bir devrim savunduğunu açıkca belirtmiyordu. Diğer fraksiyonlar ise çeşitli sesler çıkartarak, neyi savunduklarını bilmiyorlardı. Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri olan milli mesele konusunda ise, TKP, TEP, TİP TSİP gibi partiler şovenizmin batağına batmış, şovenist bir politikanın savunuculuğunu yapıyorlardı. Kurtuluş hariç diğer fraksiyonların milli mesele konusunda hiç bir görüşleri yoktu. Kurtuluş ve Özgürlük yolu ise, Kürdistan'a sömürge de-yip işin içinden çıkıyorlardı. Kürdistan proletaryasının örgütlenmesi konusunda ise, Kurtuluş, «Birlikte de örgütlenilebilir, ayrı da örgütlenilebilir» diyerek, (tabii ki son zamanlarda Kurtuluş bu görüşünü değiştirip, birlikte örgütlenmeyi savunmaktadır.) bir çıkmaz içersine giriyordu. Yine örgütlenme konusunda Özgürlük Yolu da bir belirsizlik içindeydi. Bütün bu açık gerçekler, Türkiye'de bir kuramsızlığı ve bir proletarya partisinin olmadığını, kör gözlerin bile görebileceği şekilde ortaya koyuyordu.

Emeğin Birliği yayın hayatına başladığında, proletarya partisinin, Türkiye'de tüm parti ve fraksiyonlar içinde gerçekleşecek bir sınıfsal saflaşma süreci içinde oluşacak bir siyasi birlik etrafında oluşacağını ve Türkiye'nin ekonomik sosyal yapısına uygun bir kuramın ortaya çıkmasıyla rayına oturacağını doğru bir şekilde tespit ederek bunu hayata geçirmeyi amaçlamıştı.

Bu amaçladır ki, yayın hayatına başlamasının hemen akabinde TİP'in TKP'nin ve TSİP'in programlarını eleştirip, «Bağımsız Türkiye gazetesi ile polemiklere girerek, Milli demokratik devrim, ve UDD'yi eleştirerek, Türkiye'de emperyalizme, faşizme ve tekelci kapitalizme karşı gerçekleşecek demokratik halk devrimini kuramsal olarak açıklamış ve savunmuştur.

E. Birliği ideolojik mücadeleyi başlatırken, her zaman için bir fraksiyon yaratmak değil, bir kuramı ortaya koyarak, devrimci hareketin birliğini sağlamayı amaçlayarak, güçbirliklerini, cephe politikasını ve siyasi birliği gerçekleştirebilmek için titiz bir politika izlemiş ve sonuna kadar bu politikasını devam ettirmiştir. Birliğin sağlanması konusunda «gel bana katıl» politikasını gütmemiş, tam tersine ideolojik mücadeleyi yürütürken ortaya koymuş olduğu kuramı yaygınlaştırmış, bu kuram doğrultusunda siyasetler geliştirmiş olan gurup ya da fraksiyonlarla özümleme ve özümlenme ilkesi ışığında birlikler oluşturma yoluna gitmiştir. Aynı şekilde Milli mesele konusunda da Kurtuluş'la uzun polemiklere girerek, Kürdistan'ın bir sömürge değil, ezilen ulus olduğunu savunmuş, derin inceleme ve araştırmalarla bunu ispatlamıştır. Kürt ve Türk emekçilerinin birlikte örgütlenmelerini başından beri savunmuş, ve daha sonra Kurtuluş'un da «birlikte de, ayrı da örgütlenmek devrimci tutumdur» şeklindeki düşüncesinden vazgeçip, birlikte örgütlenmeyi savunmasını sağlamaya zorlamıştır. Ve yine Kürdistan'ın ekonomik, sosyal tahlili konusunda da Kürdistan'da kapitalizmin geliştiğini, işbirlikçi bir sermayenin ve gücün doğduğunu ispatlamış ve bir çok siyasete kabul ettirmiştir. Birlik, devrim, milli mesele sorunlarının açığa kavuşturulması yanında Türkiye'de işbirlikçi tekelliliğin gerçekleşerek egemen olduğu, bu ege-

menliğini devlet üzerinde de sağladığı, Türkiye'de faşizmin tek hamisinin MHP olmayıp, MHP'nin ancak faşizmin sivil bir vurucu gücü olduğu ve devlet eliyle uygulanacak faşizmin MHP'yi kitle temeli olarak kullanacağı, yani, kısacası Türkiye'de faşizmin bir devlet sorunu olduğu konusunu da açıklığa kavuşturmuş ve bu alandaki ideolojik mücadelede de, gereken amaca ulaşmıştır.

Bunun yanında dünya konjonktürünün değerlendirilmesi, ve enternasyonalizm konusunda dünya komünist hareketine gereken önerilerin yapılmasını da büyük bir açıklıkla yerine getirmiştir. Tek kelimeyle ifade edecek olursak E. Birliği çıkışında edinmiş olduğu bir kuramın genel hatlarıyla birliğin oluşturulması konusunda da amacına önemli ölçüde ulaşmış, Kitle ile E. Birliği'nin siyasi birliği sağlamalarına önemli ölçüde yardımcı olmuştur ve hatta bu birliğin sağlanmasında temel etken olmuştur.

E. Birliği siyaseti başından beri bir fraksiyon olmak değil, siyasi birlikleri ve güçbirliklerini sağlamayı amaçladığı ve bu amaçlarının arasında en önemlisi olan siyasi birliği Kitle ile sağladığı için, artık bu aşamada yayın hayatına son vererek daha üst düzeyde önemli görevleri yerine getirmek üzere, birlik konusunda ki izlemiş olduğu politika da samimi ve dürüst olduğunu kesinlikle ispatlamıştır.

E. Birliği birlik uğruna mücadele siyasetini yürütürken, bazı fraksiyonlar ve unsurlar tarafından «faydacı» olarak nitelenmiş ve hatta bu konuda ağır ithamlara bile maruz kalmıştır. Fakat yaşanan gerçekler göstermektedir ki E. Birliği hiç bir fraksiyona ve siyasete «faydacı» bir anlayışla yaklaşmamıştır, yayın hayatına son vererek, mücadelesini bir üst düzeyde devam ettirmek amacıyla bu gün kendi kendini feshetmesi bu dürüstlüğü en açık ifadesidir.

Kuşkusuz, E. Birliğinin Türkiye devrimci hareketine karşı yeriné getirmiş olduğu sorumlulukları ve görevleri burda sona ermemektedir. Daha geniş kitlelere ulaştırabilmek amacıyla yayın hayatına başladığı günden beri yayımlayabildiği veya yayınlamaya fırsat bulamadığı yazılı metinleri, derlenmiş kitap ya da ciltler halinde Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçlerine sunacaktır. Bu sunuş birlikten sonra da bir fraksiyonun devamı anlamına gelemez. Çünkü bir kuramın oluşturulması ve bunun kitaplar ve ciltler halinde Türkiye işçi sınıfı ve diğer emekçilerine sunulması E. Birliği siyasetinin bu güne kadar yaptığı ve yapacağı işlerin temelini teşkil etmektedir. Bu bakımdan E. Birliği Türkiye devrimci hareketinin içindeki tarihi yerini haklı olarak belirlemiş olacaktır.

E. Birliği, yazımızın başında da belirttiğimiz şekilde çıkış amaçlarının en önemli sorunu olan, faşizme, emperyalizme ve tekelci kapitalizme karşı gerçekleşecek demokratik devrimin kuramını açık bir şekilde ortaya çıkarmış, dünya konjonktürü ve enternasyonalizm açısından köklü ve açık değerlendirmeler yapmış, milli mesele ve sömürgecilik konusuna önemli ve kesin açıklıklar getirmiş, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, siyasal tahlilini yapmış, faşizm konusunu gerek Türkiye somutunda olsun, gerekse dünya çapındaki konumunu açıklığa kavuşturmuş, tek kelimeyle ifade edecek olursak tastamam bir kuramı ortaya çıkarmış ve Türkiye proletaryası ve emekçilerinin önüne koymuştur. Bu konularda oluşturulmuş olan bu temel üzerinde önemli derinleştirme ve geliştirmeler mutlak bir şekilde yürütülecektir. Ancak bunlar da, bundan sonra Kitle ve Emeğin Birliği'nin siyasi birliği gerçekleştirmelerinden so-

ra yayın hayatına başlayan Birlik Yolu vasıtasıyla yapılacaktır.

Yukarda saydıklarımızdan daha değişik bir durumda olan, siyasi birlik, güçbirliği ve anti-faşist cephenin oluşturulması bakımından Emeğin Birliği bir kuramın oluşturulması kadar kesin sonuçlara varamamıştır. Yani, fraksiyonculuğun ortadan kaldırılması konusunda ancak bu gün Kitle ile Emeğin Birliği'nin birleşmelerini sağlamış, fakat daha başka bir sürü fraksiyon bu gün varlığını devam ettirmektedir. Kuşkusuz, fraksiyonculuğun tümünden ortadan kaldırılması hem Emeğin Birliği'nin boyutlarını aşardı hem de onun gücü dışındaydı. Herşeyden önce Birlik konusunda varılmış olan bu noktadan ötesini, geçmişte Emeğin Birliği ile Kitle olarak bilinen fakat bu gün bir tek siyaset haline gelen proleter güçler yürüteceklerdir. Bunun için E. Birliği'nin yapacağı şey buraya kadar olanıydı, bundan fazlasını yapması olanak dışıydı.

Kuramsal bakımdan varılmış olan keski hedefe, fraksiyonların önemli ölçüde ortadan kaldırılması bakımından varılamamıştır. Bu günden sonraki çalışmalarda kuramsal bakımdan önemli bir sorunumuz olmayacaktır. Fakat fraksiyonculuğun büyük ölçüde ortadan kaldırılarak, işçi sınıfı hareketinin yolunun ayıklanması bakımından üstümüze düşen sorumluluklar büyük ve önemlidir. Bu zorunlu görevi Birlik Yolu üstlenecektir, fraksiyonculuğun geriye kalanı ise, BİRLİK YOLU vasıtasıyla ortadan kaldırılmaya çalışılacaktır. Yani BİRLİK YOLU'nun yüklenmiş olduğu en önemli sorunlardan birisi fraksiyonculuğa karşı mücadele ederek, işçi sınıfı hareketinin birliğini sağlamak olacaktır.

Bundan dolayı EMEĞİN BİRLİĞİ okurlarının, bu güne kadar EMEĞİN BİRLİĞİ'ne göstermiş oldukları destek ve bağlılığın aynısını, hatta ondan daha fazlasını bundan sonra çıkacak olan BİRLİK YOLU'na göstermeleri devrimci ve zorunlu bir görevdir. Emeğin Birliği okurları, devrimci mücadeleye katkılarının önemli bir kesimini, Emeğin Birliğine borçlu olduklarını düşünüp, Emeğin Birliği'nin yayın hayatına son vermesiyle herşeyin bittiği duygusu ve düşüncesine kapılmamalıdır. Ve bu vesileyle de Birlik Yoluna gereken destek ve önemi vermeme gibi bir duruma düşmemelidirler. Birlik Yolu Emeğin Birliği'nin bu güne kadar yaptığı, fakat bundan sonra yapamadıklarını yapmak üzere yayın hayatına girmiştir. Bu bakımdan Emeğin Birliğin'den daha önemli bir görevi yerine getirmek durumundadır. Birlik Yolu'nun madde yönünden olsun, yazı ve haberler destekleme yönünden olsun Emeğin Birliğin'den daha güçlü bir şekilde desteklenmesi gerekir. Şunu da belirtmek gerekir ki, Emeğin Birliği'nin yayın hayatına son vererek, Birlik yolu aşamasına ulaşması Türkiye'de iki fraksiyonun (Kitle-E. Birliği) ortadan kaldırılması anlamına gelir. Bundan sonraki hedefimiz: Birlik Yolu'nun da geçmişte E. Birliği'nin yaptığı gibi, bir kaç fraksiyonu daha ortadan kaldırıp işçi sınıfı siyasi hareketini birleşik bir örgütlü güç haline getirme amacına ulaşmasıdır.

birlik yolu

BİRİNCİ SAYI
ÇIKTI.

R. Yürükoğlu TKP İçinde Bir Hizip Temsilcisi

NOT :

Bu yazı, Mayıs ayı içerisinde hazırlanmış, ama Emegın Birliği'nin o tarihten bu yana yayınlanmamasından dolayı, basılmamıştır. Bu nedenle, yazı bugünkü koşullarda, iki yönden eskiyi ifade etmektedir. Birincisi, yazının ana teması: «R. Yürükoğlu TKP İçinde Bir Hizip Temsilcisi midir, Yoksa TKP'mi Görüş Değiştiriyor» sorusuna dayanmaktadır. Halbuki, yazının hazırlandığı Mayıs ayından bu yana gelişen son olaylar, artık R. Yürükoğlu'nun, TKP içinde bir hizbi temsil ettiği ve İ. Bilen yönetimine şiddetli bir muhalefet yürüttüğü gerçeğini açığa çıkarmıştır.

İkincisi: Yazı, Emegın Birliği ve Kitle arasındaki siyasi birlik çalışmaları henüz ilk adımları attığı bir dönemde hazırlandığından, sorun daha çok E. Birliği açısından ele alınmıştı. Halbuki bugüne kadar Kitle ve E. Birliği arasında siyasi, programatik ve örgütsel birlik yolunda çok önemli ve ileri adımlar da atılmış ve Birlik Yolu bunun bir sonucu olarak doğmuştur. Kuşkusuz, Birlik Yolu, bundan sonraki yayınlarında, TKP içindeki bu ideolojik ve siyasi çatışma konusunda, görüşlerini ve tavrını açıklayacaktır.

Bütün bunlara rağmen, bu yazıyı olduğu gibi yayınlamakta yarar görüyoruz.

Emegın Birliği'nin bu güne kadarki yayınlarında bir çok kez TKP'yi eleştirdik. Fakat, eleştirilerimizin hiç birisine cevap verilmedi. TKP'nin eleştirilerimiz karşısındaki bu suskunluğunun, «sükut ikrardan gelir» şeklindeki bir suskunluk mu olduğu, yoksa TKP içinde, TKP'nin isminden çok bahsedip, onun görüşlerini savunabilecek bir kadronun mu olmadığı, çürük-lüklerine güvenemeyerek, yani ideolojik ve kuramsal bakımından kofluklarına bakarak mı, Emegın Birliği ile bir polemige girmeye cesaret edemediler, yoksa, burjuvaca düşünce olan bir tenezzül sorunumuydu bir türlü anlayamadık. Fakat, TKP'nin düşüncesi, yukarıda belirtilenlerin hangisinin doğrultusunda olursa olsun, biz TKP'nin bu suskunluğuna karşı yine de onun oportünist görüşlerini yakaladığımız her zaman ve her yerde eleştirmeyi ve Türkiye işçi sınıfına teşhire devam etmeyi, Leninist bir görev olarak kabul edip sürdüreceğiz.

Bu anlayışımızdan dolayıdır ki, geçmişte de Ürün dergisinin 49. sayısında H. ERDAL imzasıyla yayınlanan «BAŞ DÜŞMAN» adlı yazıyı Emegın Birliği'nin 22. sayısından eleştirip, aynı yazıdaki görüşleri, TKP programıyla karşılaştırarak, ikisinin arasındaki çelişkileri sergilemiş-tik. Ve her zaman olduğu gibi, bu yazıya da TKP'den hiç bir cevap gelmedi. Fakat biz, yine aynı duruma benzer; «EMPERYALİZMİN ZAYIF HALKASI TÜRKİYE» adlı ve R. YÜRÜKOĞLU imzasıyla çıkan kitaptaki görüşleri, TKP'nin programıyla karşılaştırarak sergileyeceğiz ve daha sonra sözkonusu kitap hakkındaki düşüncelerimizi de belirteceğiz.

Büyük bir ihtimalle bu eleştiriye de TKP'den bir cevap gelmeyecektir. Fakat bu kitabı TKP programıyla karşılaştırarak, TKP programıyla bu kitap arasındaki çelişkinin, Türkiye proletaryası gözö önüne serilmesi TKP'nin bir kuramsal düşünce etrafında toparlanmış güçler tarafından temsil edilen bir örgüt olmadığı; TKP'nin kırk ambarı andıran, aynen geçmişte TSİP durumunda olduğu gibi, çeşitli görüş ve düşünceleri savunan, gurupların yalnız TKP'nin ismiyle, birbirine bağlandığı bir örgüt olduğunu daha açık bir şekilde ortaya koymak ve Türkiye işçi sınıfına göstermek bakımından yararlı olacağı kanısındayız.

Kuşkusuz, her komünist parti içinde değişik düşünceleri savunan unsur veya guruplar çıkabilir. Biz bunu yadırgamıyoruz, fakat, yine aynı parti içinde, özellikle de partinin sekreteryası tarafından bu tip düşünce sahibi unsur ve guruplara karşı bir ideolojik mücadele yürütülür. Partinin programına ters olan diğer görüşler, ya ideolojik mücadele ile çürütülür, ya da ideolojik mücadele sonucu bu görüşlerden herhangi birisi görüşlerini kabul ettirerek, partiye ve onun programına egemen olur. Ama TKP'de böyle bir durum olduğunu söylemek olanaksız. Biraz önce de belirttiğimiz gibi, daha önce H. ERDAL'ın imzası altında Ürün dergisinde bir yazı çıkmıştı. O yazıya getirdiğimiz eleştiri de

de görülmüştü ki, söz konusu yazıyla TKP programı arasında, Türkiye'nin ekonomik sosyal yapısı ve Türkiye'de gerçekleşecek devrim bakımından büyük çelişkiler ve farklar vardı. Fakat buna rağmen, H. Erdal güya TKP programını savunuyormuş gibi bir hava içersindeydi.

«Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye» kitabında da aynı yol izlenmiştir. Kitabın başında, «başı hakkı için» dercesine İsmail Bilen'e yapılmış bir yemin var. Giriş bölümünde de TKP'ye alabildiğine bir övgü var, fakat, dünya ve Türkiye'nin ekonomik ve sosyal tahlilinde, faşizm konusunda, devrim konusunda TKP'nin programına 180 derecelik ters görüşler yer almaktadır. Buna rağmen, TKP ne bu kitabı eleştirmiştir, ne de açık açık kabul etmiştir. Yalnız TKP'lilerle şifahi olarak yapılan tartışmalarda, bazı TKP'liler, bu kitabın kendilerini bağlamadığını ve bunu TKP sempatzanı demokrat bir adamın yazdığını bunun için de o kitaba itibar edilmemesi gerektiğini söylerlerken, bazı unsurlar da, bu kitabın okunmasını tavsiye etmekte idiler. Kuşkusuz bunlar anlaşılır şeyler değildir.

Bu nedenle bu konunun daha iyi anlaşılabilmesi için, H. Erdal'ın yazısını eleştirdiğimiz şekilde, söz konusu kitapla TKP programının da ilkeler bakımından bir karşılaştırmasını yapıp, bunun açıklanmasını yine öncekinde olduğu gibi TKP'ye bırakacağız... Ve şu sorunun mutlaka cevaplandırılması gerektiğini bir daha vurgulayacağız: R. Yürükoğlu, TKP'nin içinde bir hizipin temsilcisi midir, yoksa TKP siyaset mi değiştiriyor?

Sözkonusu kitapla programın karşılaştırılmasında, birinci olarak devlet hakkındaki, programdaki görüşlerle kitaptaki görüşleri, ikinci olarak tarım kesimindeki üretim ilişkileri ve bu ilişkilerin yaratmış olduğu sosyal durumu, üçüncü olarak, CHP ve orta burjuvazi hakkındaki görüşleri, dördüncü olarak devrim anlayışlarının ve son olarak bizim sözkonusu kitap hakkındaki düşüncelerimizi belirtmeye çalışacağız.

Türkiye devleti hakkındaki görüşlerini karşılaştırmaya geçelim: TKP programı: «finans oligarşi» sinin devleti, nasıl ele geçirmek süreci içinde olduğunu şöyle belirtir.

«Bu gün Türkiye ve halkı tarihinin karmaşık, çetini ve sorumlu bir aşamasını yaşıyor. Memlekette toprak ağaları ile sarmaşan, emperyalist tekellerle bağlaşan, holdingciliğe, tekellciliğe yükselme, finans oligarşiye dönüşme devleti ele geçirme süreci içinde olan ve militaristlikle bütünleşen büyük burjuvazi egemenlik sürüyor.» (TKP programı s: 9)

Programda «toprak ağalarıyla sarmaşan emperyalist tekellerle bağlaşan holdingciliğe, tekellciliğe yükselme, finans oligarşiye dönüşme, devleti ele geçirme süreci içinde olan» bir burjuvaziden bahsedilir. Burda iki önemli noktaya parnak basmamız gerekiyor: birincisi, devlete toprak ağalığının da ortak ve egemen ol-

ması. İkincisi ise burjuvazinin «devleti ele geçirme süreci içinde» olduğunu özellikle vurgulanmasıdır (biz bu görüşleri «İki Ayrı Sınıfsal İktidar» kitabında bütün detaylarıyla alıp eleştirdiğimiz için burda eleştirmeyip, sözkonusu kitapla programın karşılaştırılmasına devam edeceğiz).

Kuşku yok ki, feodalizmin burjuvaziyle birlikte ortak olduğu bir iktidarın, tekellciliğin tek başına egemen olduğu bir iktidardan sosyal ve siyasal bakımdan farkı vardır. Yani denmek istenen; devlet üzerine ve devlete egemen güçlerin tahliil ve tespitinde farklı düşüncelerin öne sürülmesi, devlet yapısında olduğu gibi, o devlete karşı mücadelede, örgütlenmede, sosyal güçlerin mevzilenmesinde önemli farklar ortaya çıkaracaktır. Hatta ayrı perspektiflerden hareket etme kaçınılmaz olacaktır. R. Yürükoğlu'nun kitabından şimdi yapacağımız aktarmalardan da anlaşılacaktır ki, devlet anlayışı ve devleti oluşturan güçler bakımından kuramsal olarak bir farklılık var. Yürükoğlu devleti ele geçirmiş olan güçler bakımından şöyle söyler:

«İşte finans kapitalle devletin iç içe geçişi, tek bir mekanizmada bütünleşmesi böylesine somuttur. Zaten tekellerle, finans kapitalle devletin tek bir mekanizmada bütünleşmesi tekellerin varlığından ayrılmaz. Tekeller doğar doğmaz devlete el atmaya da başlarlar. Bütünleşme eğilimi ilk tekelle birlikte doğar. Türkiye de tekeller vardır ve ekonomiye egemendir. (.....) Tekellerle devlet arasındaki bütünleşme, tabanını tekellerin varlığında bulur. (.....) Türkiye emperyalizmin sömürüsü altında, endüstrileşmesini tamamlamamış, özellikle tarımın teknik açıdan geri olduğu, orta derecede gelişmiş bir kapitalist ülkedir. Bunun yanında, tekellerin büyüyüp, güçlendiği ve bu temel üstünde finans kapitalin oluştuğu ve devletle tekellerin iç içe girdiği bir ülkedir.» (Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye s: 33)

Programdan almış olduğumuz alıntıyla, söz konusu kitaptan almış olduğumuz alıntıyı karşılaştırdığımız zaman şu iki temel çelişki açıkça ortaya çıkar. Birincisi, programda feodallerinde devlete ortak olduğu ve «büyük burjuvazinin» devleti ele geçirmeye çalıştığı iddia edilirken, R. Yürükoğlu'nun sözkonusu kitabında, yalnız başına tekellciliğin devletle iç içe girip devlete egemen olduğu iddia edilmektedir. Yani, bu egemenlik kesin bir egemenlik olarak belirtilmiştir. Programdaki gibi «devleti ele geçirme süreci» içinde olduğu şeklinde değil, fakat doğrudan doğruya devletle iç içe girdiği ve devlet üzerinde egemen olduğu söylenmektedir. Hem de R. Yürükoğlu, haklı ve doğru olarak, «zaten tekellerle, finans kapitalle devletin tek bir mekanizmada bütünleşmesi tekellerin varlığından ayrılmaz» diyerek, tekellciliğin doğmasıyla birlikte tekellerin devlet mekanizmasını ele geçireceğini teorik olarak doğru bir şekilde tespit etmiştir. Bu doğru tespit ve tahlile katılmamak mümkün değil. R. Yürükoğlu'nun bu tespiti TKP programının aynı zamanda bir eleştirisidir. Çünkü, programda Türkiye'de emperyalizmin hakimiyetinin tekellciliğin holdingciliğin gerçekleştiği iddia edilmesine rağmen, devletin hala bu ekonomik, sosyal ve siyasal güçler elinde olmadığını iddia etmek gerçekten saçmalaktır. Bu konuda programın başka tarihlerde yazıldığı için böyle bir yanılgıya düşüldüğü iddia edilecek olursa, bu ancak bir kaytarmacadan öteye gitmeyen bir iddia olur. Çünkü program 1974'de yazılmıştır, fakat Türkiye'ye emperyalizm somut varlığı ile 1950'lerde girmeye başlamış ve 1963-65'lerde tekellcilik açık bir şekilde

midir, Yoksa TKP Görüş mü Değiştiriyor?

kendisini göstermeye başlamıştır. 1969-70'lerde de diğer güçleri devletten uzaklaştırarak, ya da etkinliklerini kırarak tek başına ülkenin ekonomi politikasına egemen olmuştur.

Hal böyleyken programın 1974'de çıkartılması Türkiye'de tekelciliğin devleti ele geçirmiş olmasından yıllarca sonra olmuştur, buna rağmen programda henüz devletin ele geçirilmesi sürecinden bahsedilmektedir.

Bu iki görüşün arasında farklılık olmadığını iddia edenler çıkacak olursa, onlara şu soruları sormamız gerekir? Ağalığın ortak olduğu bir devlet yapısı, nasıl bir ekonomik yapının devleti durumundadır. Hiç kuşkusuz yarı-feodal bir ekonomiye sahip olan bir ülkenin, üst yapıya yansımış olan biçimi toprak ağalarıyla, burjuvazinin diğer katmanlarının devlet üzerindeki egemenlik şeklidir. Fakat, Yazarın kendi değişimiyle söyleyecek olursak, «finans kapital» in egemenliğinde olan bir devlet ise, feodalizmin tasfiye edildiği, ekonomik alt yapıda etkinliğinin bırakılmadığı gibi, siyasi üst yapıda da etkinliğinin kalmadığı bir devleti ifade eder. Bu bakımdan programla sözkonusu kitap arasında devlet konusunda böylesine birbirine zıt, birbirinden uzak düşünceler vardır. Zaten, program da kendi kendisiyle çelişmektedir. Devlet bu güne kadar toprak ağalarının emperyalist tekelin, holdingciliğin, tekelciliğin, finans oligarşisinin yada burjuvazinin elinde değil de bunlar «devleti ele geçirme süreci» içinde iseler, devlet bu güne kadar kimin elindeydi? Konuya bu açıdan bakıldığı zaman programdaki saçmalık zaten kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Ve sözkonusu yazı da programı eleştirir niteliktedir. Çünkü bu yazıda devlet üzerindeki egemenlik bakımından kocaman kitap içersinde bir tek yer de bir kelime şeklinde dahi olsa feodallerin varlığından ve devlet üzerindeki egemenliklerinden hiç bahsedilmemektedir. Bunlar o kadar açık şeyler ki, aynı kitabın giriş bölümünde:

«Bu nedenle, konunun bizim hareketimiz içinde değinilmemiş ya da az değinilmiş yönlerini vurgulayacağız» denerek TKP düşüncelerinde eksik kalan bazı boşlukların doldurulması gibi bir düşünce öne sürülmektedir. Fakat, şu konu hiç açıklanmamıştır. Devlet gibi önemli bir konuda programda «memlekette toprak ağaları ile sarmaşan, emperyalist tekelilerle bağlaşılan holdingciliğe tekelciliğe yükselme, finans oligarşiye dönüşme, devleti ele geçirme süreci içinde» şeklinde açıklanan tez ele alınarak, «toprak ağaları»nın devlet üzerindeki egemenliğinin ne zaman ve nasıl sona erdirildiğini, programda sözkonusu edilen güçlerin, «devleti ele geçirme» sürecini ne zaman tamamladıklarını açıklamadan, devletin doğrudan doğruya «finans kapitalin» eline geçtiği ve onun tarafından yönlendirildiği iddia edilmektedir. Bu bakımdan bu bir boşluğu doldurma ya da gelişmiş sürecin varmış olduğu moment noktasını hatırlatma ve bunu açıklama gibi bir sorun değildir, doğrudan doğruya programa yöneltilmiş olan bir eleştiridir ve programla tam bir tezat içersindedir.

Gelelim ikinci konu olan tarım konusuna. Programda bu konuda şunlar tespit edilir:

«Kapitalizm köye, tarıma çoktan girmiştir. Bu ilişkilerin yayılma hızı yüksek değildir (.....) Sonra, Birleşik Amerika, Türkiye'deki dayanaklarından biri olan büyük toprak ağalarını Marşhal «planı»yla desteklemeye başladı. Böylelikle toprak ağalığı iki yönden korundu. (.....) Son yıllardaki köylü yürüyüşleri, ağaların topraklarına yoksul, maraba köylülerin el koyma giri-

şimleri, bu çıkışlarla, kimi zaman silahla hak savunmaları savaşımın sertleşen ölçülerini gösterir.» (Program s: 16)

«Türkiye'nin ekonomisi son derece çeşitlidir. Küçük üretim biçimleri üstündür» (s: 29)

«Topraksız köylüler, kimi yerde orta köylülerle birlikte, ağa, hazine ve vakıf topraklarına el koyuyor, el koyduğu toprakları kolektif olarak birlikte işliyor, ürününü emeğe göre paylaşıyor ve girdiği toprakları ağalara, çiftlik beylerine, hükümete karşı silahla savunuyor.» (a.g.y s: 34)

Programdaki bu tespitleri R. Yürükoğlu'nun kitabındaki tarımla ilgili tespitlerle karşılaştırmadan önce, TKP programından almış olduğumuz son alıntı hakkında birkaç laf söylemek gerekiyor.

Herşeyden önce yapmış olduğumuz bu son alıntı koskocaman bir yalandır. Türkiye'de yaşayan hiç kimse, topraksız köylüler, «kimi yerde orta köylülerle birlikte, ağa, hazine ve vakıf topraklarına el koyuyor, el koyduğu toprakları kolektif olarak birlikte işliyor, ürünü emeğe göre paylaşıyor ve girdiği toprakları ağalara, çiftlik beylerine, hükümete karşı silahla savunuyor» şeklinde bir olayı ne işitmiştir ne de görmüştür. TKP yöneticileri, Türkiye'ye hep uzaktan baktıkları için bunu herhalde haber olarak başka bir ülkenin radyo veya basınından işiterek, bunun Türkiye'de olduğunu zannederek, programlarına böyle bir şeyi döşenmişler. Hele bu kolektif işletmelerin yahutta çiftliklerin isimlerini de sayısalarda da bizde öğrenseydik. Türkiye tarımında kolektif üretim ve işletmeler çoğalmış; fakat Türkiye'de yaşayan hiç kimsenin bundan haberi yoktur!!! Bunların gerçekle alakası yoktur. Hayali şeylerdir. Belki de İsmail Bilen böyle hayali bir rüya görüp onu da programa geçirmiştir. Bu maskaralıklar utanmazca yapılırken, hiç olmazsa, bunun Türkiye işçi sınıfı adına yapılmaması gerekir.

İşçi sınıfı adına yapılan bu maskaralığın hesabının verilmesini TKP'ye bırakarak biz karşılaştırmamıza devam edelim.

TKP programına rağmen, R. Yürükoğlu söz konusu kitabında köylülük konusunu şöyle açıklar.

«Tarıma gelince, kurtuluş savaşı sonrası burjuvazinin gerçek bir demokratik devrime, toprak devrimine gitme «yeteneksizliği» nedeniyle tarımda kapitalist gelişme devrimci değil, evrimci yoldan ilerlemiştir. Bu, ağır ve sancılı işleyen, köydeki insanı inim inim inleyen bir süreçtir. Toprak ağasını, kapitalist toprak beyine dönüştürmüştür. 1978'de tarımda işleyen traktör sayısı 400 bin'in üstündedir. Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da kalıntılar yer yer sürüyor ama tarımda da kapitalist üretim ilişkileri kesin olarak egemendir. Öyle ki, bu gün finans kapital tarıma da dalıyor. Kapitalizmin tarımdaki evrimci gelişiminin ürünü olan küçük ve orta köylünün kooperatif hareketini tekellerin tabanı yapmaya çalışıyor.

Türkiye, yarı feodal bir ülke değildir. Tarımda kapitalizmin egemen olduğunu her zaman önemle vurgulamak gerekir. Ters bir tutum, kapitalizm öncesi kalıntıları abartmak, devrim hareketini batağa götürür.» (a.g. kitap s: 30)

Dikkat edilecek olursa, programda kapitalizmin tarım kesimine girdiği fakat bu ilişkilerin yayılma hızının yüksek olmadığı, ve toprak ağalığının yani feodalizmin Marşhal planının desteklemesiyle korunarak yaşatıldığı belirtilip, buna ispatlamak için de «maraba köylülerin» topraklara el koyduğu, ağaların topraklarını ele

çirmek için mücadele ettiği, örnekleri verilmektedir. Yani programa göre tarım kesiminde feodalizm belirleyici olarak etkinliğini ve varlığını sürdürmektedir, fakat buna rağmen kapitalist üretim ilişkileri tarıma yeni girmeye başlamıştır ve yayılma hızı da yüksek değildir. Yürükoğlu'nun sözkonusu kitabında ise, tarım kesiminde feodalizmin Güney Doğu Anadolu yörelerinde yer yer kalıntı şeklinde var olduğu, fakat tarım kesiminde «kapitalist üretim ilişkilerinin kesin olarak» egemen olduğu önemle vurgulanmaktadır. Ve hatta «tersi bir tutum, kapitalizm öncesi kalıntıları abartmak, devrim hareketini batağa götürür» diyerek, programda abartılmış olan feodal ilişkiler çok kesin bir dille eleştirilmekte ve mahkum edilmektedir. Programdan almış olduğumuz alıntıdan da görüleceği gibi, tarım kesimindeki ağalık, yani feodal ilişkiler büyük bir şekilde abartılmakta ve köylülüğün ağalığa karşı bir mücadele verdiği, ağaların topraklarını işgal ettiği vurgulanmaktadır. Yine programda tarım kesimine kapitalist üretim ilişkileri hızlı olmayan bir şekilde yayıldığı iddia edilirken, sözkonusu kitapta «öyle ki, bu gün finans kapital tarıma da dalıyor» denmektedir.

Şu durumda, bu her iki tezinde aynı olduğunu veya birbirini tamamlayan tezler olduğunu iddia etmenin olanağı var mı? Ekonomi politikası iyi kötü okumuş olan birisi; programla sözkonusu kitapta iki ayrı üretim ilişkisinden bahsedildiği ve iki ayrı ekonomik sosyal yapının tarım kesiminde egemen olduğu görüşlerinin savunulduğunu anlar. Tarım kesimiyle ilgili olarak diğer bir çelişki de programda Türkiye'de «küçük üretim biçimleri üstündür» tezinin yer alması karşısında kitapta Türkiye ekonomi politikasında ve yine yazarın deyimiyle tarım kesimine de «finans kapitalin dalması»yla Türkiye'de genel olarak küçük üretimin değil tekelciliğin yer alması iddiasıdır. Bununla ilintili olarakta programda «topraksız köylüler, kimi yerde orta köylülerle birlikte ağa, hazine ve vakıf topraklarına el koyuyor el koyduğu toprakları kolektif olarak birlikte işliyor, ürünü emeğe göre paylaşıyor ve girdiği toprakları, ağalara, çiftlik beylerine, hükümete karşı silahla savunuyor» şeklinde bir iddiada bulunulurken; kitapta, buna karşın «öyle ki, bu gün finans kapital tarıma da dalıyor. Kapitalizmin tarımdaki evrimci gelişiminin ürünü olan küçük ve orta köylünün kooperatif hareketini tekellerin tabanı yapmaya çalışıyor» deniyor. Burada da çelişki çok açık. Programda orta köylülerin küçük ve yoksul köylülerle birlikte ağa, hazine ve vakıf topraklarını işgal edip kolektif mülkiyete dönüştürdüklerini ve bu toprakları ağalara ve hükümete karşı silahla savunduklarını belirtirken, R. Yürükoğlu tekelciliğin «küçük ve orta köylünün kooperatif hareketini tekellerin tabanı yapmaya» çalıştığını belirtmektedir. Dikkat edilecek olursa programda tarım alanında köylülüğün sosyalizme doğru atmış olduğu bir adım sözkonusu ediliyor. Yani kolektif mülkiyete doğru bir gelişim gösterdiği vurgulanıyor, sözkonusu kitapta da bunun 180 derece zıddı olan küçük ve orta köylülüğün kooperatifleşme hareketi bile tekelciliğin tarım alanındaki tabanı haline getirilmeye çalışıldığı iddia ediliyor. Bunlar akla kara kadar bir birinden farklı olan şeylerdir. TKP programında bahsedilen şey gerçekle uzak yakın alakası olmayan bir durum olmasına rağmen, tarımla ilgili bir düşünce ve zihniyeti ifade etmektedir. Objektifliği bakımın-

Enternasyonalizm Açısından İran Devrimi'nden Çıkarılması Gereken Dersler

Marks «Bütün dünya işçileri birleşiniz» derken, dünya proletaryasına seslenerek, dünyanın neresinde olursa olsun proletaryanın birbiriyle dayanışma, birbirine destek olma ve devrimci mücadelelerinde proletaryanın bir yumruk halinde birleşmesini salık vermiştir. Salık vermiştir çünkü, dünya proletaryası birleşerek burjuvaziye karşı bir tek güç gibi, hareket etmeden iktidar mücadelesinde başarılı olamazdı. Ve olamadığını da proletarya mücadelesinin tarihi boyunca, proletarya bizzat kendi gözüyle görmüştür.

Bu nedenlerden dolayıdır ki, enternasyonalizm, dünya proletaryasının bir numaralı temel ilkesi haline gelmiştir. Kuşkusuz gelmeye de devam edecektir. Enternasyonal dayanışma olmaksızın, dünya devrimci hareketinin ve proletarya sınıf mücadelesinin başarıya ulaşamayacağını en somut örneğini günümüz koşullarında İran'da görmekteyiz.

İran sorununu enternasyonalizm açısından ele alıp incelemeye önce, günümüz koşullarında sosyalist ülkelerin, dünya komünist partilerinin diğer işçi sınıfı parti ve örgütlerinin enternasyonal dayanışmalarının bazı kesimlerine kısaca değinmek gerekiyor.

Herkes tarafından bilinmektedir ki, il. enternasyonal dönemde Lenin, enternasyonale üye olan sosyalist partilerin izlemiş oldukları politikalarını yanlış ve doğrularıyla birlikte eleştirerek dünya proletaryasına duyurmaya çalışıyor ve hatta bu konuda, Lenin'in o dönemde Roza Luxemburg ve onun gibileriyle girmiş olduğu polemikler ve yapmış olduğu yapıcı ve uyarıcı eleştiriler günümüz koşullarında bile enternasyonal ilişkilerde bütün tazeliğini koruyarak bu konuda rehberlik etmeye devam etmektedir. Bu açık gerçeklerin tümünden anlaşılmalıdır ki, enternasyonalizm, ve onu gerektiren ilişkiler; kardeşlik, ahbablık, dostluk gibi terimlerin ifade ettiği ilişkiler anlamında bir ilişki değildir. Enternasyonalizm ve enternasyonal ilişkiler bütün dünya komünist hareketinin bir birlik içerisinde, ve uluslararası planda bir iç sorunu andıran, bir birlik meydana getirmeleridir. Böylesi bir birlik içerisinde dünya komünist partileri, «içişlerine karışmama» şeklindeki bir gerekçeden hareketle, birbirlerine kardeşlik, dostluk methiyeleri düzerek birbirinin sırtını sıvazlama gibi bir tavır içersine giremezler. Herşeyden önce bir parti içersinde olduğu gibi, enternasyonalizm içinde de eleştiri ve öz eleştiri mekanizması, bütün gücüyle çalışmalı, yanlış siyaset ve tutum içersine giren komünist partiler uyarılmalı, doğru çizgiye getirilmeye çalışılmalı, veyahutta, bu çizgiye gelmeyenler olunca, enternasyonalist ilişkileri askıya alınarak, o ülkede proletaryayı gerçekten temsil eden parti ya da örgütlerle enternasyonalist ilişkiye girilmelidir.

III. Enternasyonalin dağılışımdan sonra, sosyalist ülkeler ve kapitalist ülkelerdeki komünist partileri arasındaki enternasyonal ilişki, nerdeyse, «Avrupa Komünizmi» denen oportünizmin, enternasyonalizm anlayışı derecesine indirgenmiştir. Öyle ki bir komünist partisi, açık açık, oportünizmi geliştirip, reformizmi bir ilke haline getirmesi karşısında diğer komünist partiler sessiz kalmaktadırlar. Örneğin bir «avrupa komünizmi»: bu revizyonist düşünce, hemen birden bire ortaya çıkmış değildir. Yıllarca Avrupa komünist partileri içinde özellikle de İtalya ve İspanya komünist partileri bu tezi yaratmış geliştirmiş, yaşatmış ve yaşatmaktadırlar. Bu süreç içerisinde gerek sosyalist ülkelerdeki komünist partiler olsun ve gerekse, kapitalist ülkelerdeki komünist partiler olsun «avrupa komünizmine» karşı tutarlı bir tez ortaya atarak, «avrupa komünizmi» denen bu oportünist düşüncenin gelişmesinin önüne geçmeye çalışmamışlardır. Ve bu bakımdan, Batı Avrupa proletaryasına, «Avrupa Komünizmi» denen revizyonist düşünce karşısında destek olamamışlar, onları bu düşünceye karşı çık-

maları bakımından yeterince destekleyip örgütlememişlerdir. Bu vurdumduymazlığın enternasyonalizm açısından kesinlikle büyük bir sorumluluğu vardır. «Avrupa Komünizmi» eleştirilirken de sadece bu düşünceyi üreten ve geliştiren komünist partileri ve onların yöneticileri eleştirilmemelidir. Bu düşüncenin ilk çıkmaya başladığı dönemde bile bunu kuramsallaştırmaya çalışan kişiler karşısında diğer komünist partilerin takınmış olduğu tavırlar da eleştirilmelidir.

Enternasyonalist ilişkiler içerisinde böylesine nemelazımcı bir tavır yerine; leninist bir tavır olan oportünizmin görüldüğü her yerde ezilmesine giderek bir politika izlenmelidir. Böyle bir Leninist siyaset izlenmediği sürece oportünizme karşı Marksizmi-Leninizmi savunmak ve oportünizmi daha doğarken onun başını ezmek olanaksızlaşır. Bunun en açık örneği «Avrupa Komünizmi» dir. «Avrupa Komünizmi» işçi sınıfı içerisinde bir çaban gibi belirmişken, Lenin'in dediği gibi ceraat sökülüp atılmadı. Bu durumdan faydalanan «Avrupa komünizmi» savunucuları bu revizyonist düşünceyi komünist partilerinin bir çoğu içersinde yaygın ve egemen duruma getirdiler. Ancak ne zamanki, «Avrupa komünizmi» denilen illet sosyal-şovenizma dönüşüp, sosyalizmi ve sosyalist ülkelere cephe alıp, emperyalistler yanında yer aldı, o zaman bu düşünce bazı komünist partileri tarafından eleştirilmeye bas-

Kuşkusuz, mevcut dünya koşullarında III. Enternasyonal gibi disiplinli bir enternasyonalizmin oluşabileceğini savunacak durumda değildir. Ne ki; koşullar değişik olsa, bu gün, enternasyonal dayanışmalarını ve ilişkilerini mutlaka belli ilkeleri ve koşulları olmalıdır. Enternasyonal ilişkiler içinde olup, Marksizmden sapmaya çalışan tüm komünist partileri en azından Marksist-Leninist komünist partiler tarafından eleştirilip, bunların tecriti ve tüm dünya işçi sınıfına karşı teşhiri mutlak bir şekilde sağlanmalıdır.

Başka bir örnek olan Romanya'nın durumuna bakacak olursak, bu durum da son derece kaygı vericidir. Dünyada akla kara kadar açık ve bariz olaylar karşısında Çavuşesku ve yandaşlarının takınmış olduğu tavır son derece ilginçtir. Örneğin Çin'in Vietnam'a saldırısı karşısında bütün sosyalist ülkeler ve dünya Marksist-Leninist Komünist partileri Vietnam'ın haklı davası yanında yer alıp, Çin'e karşı kesin tavırlarını koymuşken, Çavuşesku ayrı bir baş çekerek, Marksist-Leninist güçler yanında değil, Çin sosyal-şovenizminin yanında yer almış veya en azından Çin'in bu saldırganlığını kınamamıştır.

Pol-Pot rejiminin despot, sadist ve canice ezdiği ve katlettiği Kamboçya halkı sosyalist Vietnamın desteğini alarak Pol-Pot rejimine karşı girmiş olduğu ve başarıya ulaştığı hareket karşısında, yine Çavuşesku, despot Pol-Pot rejiminin yanında yer alarak, Vietnam'ın Marksist-Leninist politikasını eleştirip, bunu Kamboçya'nın iç işlerine karışma olarak nitelmiştir.

Yine bunun başka bir örneği olan Mısır'la İsrail'in kurmuş olduğu «barış anlaşması»dır. Mısır ve dünya halkının düşmanı haline gelmiş olan Enver Sedat'ın Orta Doğu'daki devrimci mücadeleleri ve ilerici iktidarları yok edip, emperyalizmin Orta Doğu'daki kalesini yaratma bakımından İsrail'le girmiş olduğu «barış anlaşması»nın Arap ulusu ve tüm dünya halkları için bir ihanet olduğunu dağdaki çoban bildiği halde ve aynı zamanda yine dünya komünist partileri ve sosyalist ülkeler bu anlaşma karşısında tavır takınmış olmasına rağmen, Çavuşesku bu anlaşmayı olumlu olarak karşılamış ve desteklemiştir.

Tüm Arap ulusunun barış ve sosyalizm uğruna mücadelesini boğazlamayı amaçlamış olan bu «anlaşma» Filistin halkının haklı davasını da yok etmeye yönelik olduğu halde, Çavuşesku'nun böyle

bir anlaşmayı desteklemesi, ne yazık ki, Komünist partiler tarafından herhangi bir önemli tepkiyle karşılanmamıştır.

Komünist partiler arasından çıkan bu tip sapmalar veya sapmalar, Marksist-Leninist Komünist partileri tarafından eleştirilip, dünya kamuoyuna duyurulmaz, ve o sapma içine girmiş olan komünist partilerin yöneticileri teşhir ve tecrit edilme yoluna gidilmezse, proletaryanın enternasyonalizm ilişkisi bütün anlamını kaybetmiş kof bir sözcük olmaktan öteye varamaz. Varamayacağı gibi, böylesi bir enternasyonalizm anlayışı içersinde oportünizmin kolayca doğma olanakları bulup, gelişip, güçlenmesi de kaçınılmaz duruma gelir. Aynı zamanda bir Komünist parti içinden çıkan sapma bir düşünce yeteri kadar teşhir edilmeyince, o komünist partinin tümünü etkileyen bir hastalık haline gelir. Ama bu tip hastalıklar zamanında teşhis edilir ve teşhir edilirse, hiç olmazsa, o hastalığın içinden türemiş olduğu parti, tümünden oportünizmin seline kapılmamış ve kurtarılmış olur.

Hiç şüphe yok ki, bir komünist partisi, hatıra düşmez, yanlış politika izlemez diye bir şey olmaz. Ve yine şüphe yok ki, bir komünist partisi içinden oportünizm doğup gelişmez diye de bir sorun olmaz. Bunların her ikisi de olabilir. Ancak, enternasyonalizmin görevi yalnızca ilişkiler içersinde bulunmuş olduğu ülkenin halkına destek sağlamak değildir. Fakat, aynı zamanda Marksizm-Leninizm çizgisinden saparak kendi ülkesinin ve dünya proletaryasının sınıf mücadelesine ihanet edecek düzeye doğru yükselen oportünist ve sapık düşüncelere karşı da dünya proletaryasını kollamak ve korumaktır. Bu görev de enternasyonalizmin vazgeçilmez ve mutlaka yerine getirmesi gereken bir görevdir. Eğer dünya komünist partileri yaptıkları enternasyonal toplantılarda ideolojik konular üzerinde durup, onları irdelemezlerse, hangi partinin bilmiyerek bir yanlış içinde olduğunu, ve hangisinin yöneticilerinin bile bile oportünizmin batığna gömüldüklerinin anlaşılması zorlaşır hatta olanaksızlaşır.

Örneğin bir «Avrupa Komünizmi» yaratılmaya ve kuramsallaştırılmaya çalışılırken, öte yandan pratikte «Avrupa Komünizmi» nin getirmiş olduğu uzlaşma siyasetinin ayısını uygulayan bir Hindistan Komünist Partisi'ni ele alalım. Bu iki örnekte, ayrıca görülecektir ki, «Avrupa Komünizmi»nin yaratılması ve savunulması bilinçli bir oportünizmken, Hindistan Komünist Partisi'nin İndira Gandhi hükümetini yıkıncaya kadar desteklemesi, ve İndira Gandhi sıkıyönetimler getirip, Hindistan halkını ezerek buna seyirci kalması ve hatta prensip olarak desteklemesi yanlış bir siyaset sonucu olduğu açıkça görülebilir. Çünkü, «Avrupa Komünizmi»ni yaratan oportünistler bunu kuramsallaştırıp, bir tez haline getirmeyi savunurken ve savunmaya devam ederken, «tarihi uzlaşma» dedikleri bu sosyal-şovenizm Avrupa ve dünya işçi sınıfına inandırmaya çalışırken, Hindistan Komünist Partisi İndira Gandhi döneminde uygulamış olduğu «uzlaşma» siyasetini bir kenara bırakarak bu konuda özeleştiri yapmıştır. Bu davranışların dünya proletaryasına bir takım şeyleri öğretmesinin olanağı var. Fakat, bunlar karşısında takınılan tavrın dünya proletaryası tarafından anlaşılması olanaksızdır. Olanaksızdır çünkü; «Avrupa Komünizmi» adıyla anılan sosyal-şovenizm gerçek yüzüyle ortaya çıktıktan sonra ancak anlaşılmalıdır. Ve bu gerçek yüzü açığa çıkıncaya kadar da, yani, «Leninizme hayır» diyene kadar tutarlı bir eleştiriyle karşılaşmamıştır. Karşılaşmadığı gibi de «kardeş parti» olma niteliğini devam ettirmiştir ve hatta ettirmektedir. «Avrupa Komünizmi»nin getirmiş olduğu «tarihsel uzlaşma» yani, burjuvaziyle uzlaşma siyasetini İndira Gandhi iktida-

(Devamı 9. Sayfada)